

”ئىسز بۇل جاستى تانىسىز با“؟

□ **شىنخۇا** اگەنتىگىنىڭ تىلشلىرى لي شۋەرن، ليۇ خۇا

جەرگىلىكتى ۋاقىت 11 ـ ايدىڭ 15 ـ كۇنى تۇستە امەرىكانىڭ سان – فرانسىسكو قالا ماڭىنداعى فيلولي شارۋا قوجالغىندا ئوراعا شي جىنپىڭ امەرىكا زۇڭتۇڭى بايىدەن مەن كەڭەسەن ايتاقانغانن كەيىن، بايىدەن زۇڭتۇڭ وتكىز ـ گەن قوناعاسغا قاتناستى .

قوناعاسى زالىندا شىرقاتار سامالاداي جارقىراپ نۇر، زال اسم بەزەندىرلىگەن. قوناق يەسە رەتىنىدە بايىدەن زۇڭتۇڭ قوناعاسى زالىنىڭ ەسىگى الدىندا كۈتىپ الدى. ول ئىمر قول تەلەفوندى الپ شىعەپ، ساۋاسمەيەن تەلەفون ەكراننى اقىرىن قوزغاپ، الدەنەنى نىزەگەندەي بولدى .

ئوراعا شي جىنپىڭ ونىڭ الدىنا كەلگەندە، بايىدەن زۇڭتۇڭ قول تەلەفوننى شي جىنپىڭگە

(باسى 1 ـ بەتتە)

شي جىنپىڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: جۇڭگو – امەرىكا قارىم – قاتناسىنىڭ ئتۇپ نەگىزىن ھالىق سومە ـ داعان. دۇنيە جۇزىلىك ەكىشى سوعسى كەزىندە ەكى ەل بەيىتىشلىك جانە ادىلەت ئۇشنى بىرگە سوعسى جۇر ـ گىزدى. جۇڭگو ھالىقى جولبارىس اترەتنى ۇمىتقان جوق، امەرىكا ھالىقى دا باسنى ئىبايى تىگىپ امەرىكا اسكەرلەرىن قۇقتارغان جۇڭگو ھالقىن ۇمىتقان جوق. قان مەن وتتا شىڭدالغان جۇڭگو – امەرىكا ھالقىتارىنىڭ دوستىعى، ئسوز جوق، ۇرپاقتان – ۇرپاققا جالعالسادى .

جۇڭگو – امەرىكا قارىم – قاتناسىنىڭ قاقپاسىن ھالىق اشقان. ەكى ەل كەزىندە 22 جىل ئىمر – بىرىنەن وقشاۋلانغان، قاراما – قارىسى بولغان، ورتاق مۇددە جۇڭگو مەن امەرىكانى الاۋزىدىقتان اتناپ وتكىزدى، ھالقىتنىڭ ارمان – تىلەگى ەكى ەل اراسىنداعى سىرەسە ـ كەن توغدى ئىجىبىتتى. جۇڭگو – امەرىكا قارىم – قاتنا ـ سىنىڭ ئۇمىتى – ھالقىتا، نەگىزى – ھالىق اراسىندا، بولاشاعى – جاستاردا، ومىرشەڭدىك كۇشى – جەرگە ـ لىكتى ورنىدا. اناعۇرلم كوپ امەرىكا شتات باستىقتارد ـ نىڭ، پارلامەنت مۇشەلەرىنىڭ جۇڭگوغا ساپارلاي كەلۋىن قارىسى الامىز، امەرىكاداعى ار سالا قايراتكەرلە ـ رىنىڭ جۇڭگوغا كەلۋىن قارىسى الامىز .

جۇڭگو – امەرىكا قارىم – قاتناسىنىڭ ھىكاياسىن ھالىق جازغان. ەكى ەلدىڭ تارىخ – مادەنىيەتى، قوعامە ـ ىدىق ئتۇزىمى، دامۇ جولى ۇقساماعانىمەن، الايدا ھالقىتا ـ رى اق كوڭىل، ناتۇ، ەڭبەكىشىل، شىنايى، بارلىعى وتا ـ نىن سۇبەدى، وتباسىن سۇبەدى، تۇرمىستى سۇبەدى، بارلىعى ئىمر – بىرىن جاقىترنادى جانە ئىمر – بىرىنە پە ـ يىلدى. ئدال ھالقىتار اراسىنداعى قوس باعىتتاى تالىب ـ نىس جۇڭگو – امەرىكا قارىم – قاتناسىن قايتا – قايتا توقىراغان كۇيدەن تۇرا جولعا سالپ كەلەدى. مەن جۇڭگو – امەرىكا قارىم – قاتناسىنىڭ قاقپاسى اشلىسىد ـ مەن – اق قايتادان جايلىمايتىدىغىنا سەنەمەن .

جۇڭگو – امەرىكا قارىم – قاتناسىنىڭ بولاشاعىن ھالىق جاراتادى. قىيىندىق قانشاما اۋىر بولغان ساينىن ھالقىتڭ دانەكەرىن بەكەمدەپ، ھالىق تىلەگى بايالانىسن كۇشەيتۇدى سولعۇرلم قاجىت ەتەدى، اناعۇرلم كوپ ادامنىڭ كەۋدە كەرىپ العا شىعەپ، جۇڭگو – امەرىكا قارىم – قاتناسىنا دەم بەرۋىن جانە ۇندەۋ تاستاۋىن قاجىت ەتەدى. ئىمز ھالقىتڭ بارىس – كەلىسى ۇشنىن اناعۇرلم كوپ كوپىر سالپ، اناعۇرلم كوپ جول اشۇبىمز كەرەك. جۇڭگو جاق امەرىكا جاقىەن بىرگە ادامداردىڭ بارىس – كەلىسىنە قولايلى، گۇمانىتارلىق اۋىس – كۇيد ـ سىن جەبەيتىنن شارالردى اناعۇرلم كوپتەپ شىعارادى، ەكى ەل ھالقىنىڭ كوپىرەك ارالاسپ، كوپىرەك بارىس – كەلىس جاساپ، كوپىرەك اۋىس – كۇيىس جاساپ، جاڭا داۋىردەگى جۇڭگو مەن امەرىكا ھالىقى دوستىغىنىڭ ھىكاياسىن بىرگە جازۇىن ۇمىت ەتەمىز!

شي جىنپىڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: ئىمز سىن – سايسقا، وزگەرىسكە تولى داۋىردە تۇرمىز ئارى ۇمىتكە تولى داۋىردە تۇرمىز. دۇنيە ئجۇزىنىڭ بولاشا ـ عى جۇڭگو مەن امەرىكانىڭ سەلبەستىگىن قاجىت ەتە ـ دى. جۇڭگو مەن امەرىكا جاقسى بارىس – كەلىس جاساپ، ئىرى ەلدىك دەڭگەيدى اىگىلەپ، ئىرى ەلدىك جاۋاپكەرشلىك ارقالاپ، ئىرى ەلدىك رول ساۋ ـ لەلەندىرۋى كەرەك .

كورسەتپ: ”ئىسز بۇل جاستى تانىسىز با“؟ – دەپ سۇرادى .

”تانىمىن، بۇل مەنىڭ 38 جىلدىڭ دىدىنداعى كەزىم“ ، ـ دەدى ئتوراعا شي جىنپىڭ.
ئاسلى، بايىدەنىڭ قول تەلەفونىنان كورسەتكەنى 1985 – جىلى شي جىنپىڭنىڭ جىڭدىڭ اۋداندىق پارتكومە ـ نىڭ شۇجىي بولغان كەزدە سان – فرانسىسكوغا ساپار ـ لاي كەلگەندەگى سۆرەتى ەكەن .

”ئىسز تىيتەي دە وزگەرمەپسىز!“ – دەدى بايىدەن زۇڭتۇڭ.

سول ورنىنان كەنەت شاتتىق ۇنى كوتەرىلدى .
كوڭىلدى دە دوستىق بەينەدە ەكى باشىى قوناعا ـ سى زالنا بىرگە كىردى .

(شىنخۇا اگەنتىگىنىڭ 11 ـ ايدىڭ 15 ـ كۇنى سان – فرانسىسكودان بەرگەن خابارى)

ئوزارا قۇرمەت ەتۇ – ادامداردىڭ بارىس – كەلىس جاساۋىنىڭ نەگىزگى ادەبىي ئارى جۇڭگو مەن امەرىكا ەكى ەلدىڭ تاتۇ – ئتاتتى ۇتۇتىنىڭ ەڭ بولما ـ شى ولشەمى. جۇڭگو امەرىكانىڭ دامۇ جولى مەن دە ـ موكراتىپالىق تۇزىمىنە قۇرمەت ەتەدى، سونىمەن بىرگە جۇڭگوشا سوتسىيالىزىم جولىن دا ماقاناش ەتە ـ دى. جۇڭگو مەن امەرىكانىڭ ۇستانغان ەكى جولى ۇقسامايىدى، الايدا بارلىعى ھالقىتنىڭ ئاڭداۋى، تۇگەل ـ دەي قۇرمەت ەتلۇگە ئىيسى .

بەيىت قاتار تۇرۇ – ھالقارالىق قارىم – قاتناىسە ـ تىڭ نەگىزگى ولشەمى، ونان دا ماڭغىزدىسى، جۇڭگو مەن امەرىكا سىندى ەكى ئىرى ەلدىڭ، ئسوز جوق، ساقىتايتىن تومەنگى شەگى. بەيىت دامۇعا تاباندى بولغان جۇڭگونى سەس كورسەتۇشگە بالاپ، سەن جە ـ ئىلىسەڭ، مەن جەڭمەن، سەن كورىكەيسەڭ، مەن قۇرىمىن دەيتىن نولدىك جىيىنتىق تىرەسۋى بەتاللىستان اۋتىقتىنادى. جۇڭگو جەلەلەن امەرىكانىڭ جەئىلۇنە ئىباس تىككەن مەمەس، جەلەلەن امەرىكانىڭ شكى سىنە كىلىككەن مەمەس، امەرىكاعا سايسى جارىالاۋ جانە ورنىن باسۇ نىيەتىندە بولغان مەمەس، سەنەمدى، اشىق، دامىعان، كوركەيىپ ـ گۇلدەنگەن امەرىكانى قۇانا قۇپ الادى. وسعان ۇقساس، امەرىكا دا جۇڭگونىڭ جەئىلۇنە ئىباس تىكپەۋى كەرەك، جۇڭگونىڭ شكى سىنە كىلىك ـ پەۋى كەرەك، بەيىت، ورنىقتى، گۇلدەنىپ ـ كوركەيد ـ گەن جۇڭگونى قارىسى لۇعا ئىيسى .

سەلبەسىپ تەڭ يىگىلىككە كەنەلۇ – ئداۋىر دامۇد ـ نىڭ اعمى ئارى جۇڭگو – امەرىكا قارىم – قاتناسىندا بولۇعا ئىيسىتى ەرەكشەلىك. جۇڭگو جوعارى ساپالى دامۇعا كۇش سالۇدا، امەرىكا دا ەكونومىكانى گۇلدەذ ـ دىرۇگە كۇش سالۇدا، ەكى جاقىتڭ سەلبەستىك كەڭىستە ـ گى شەكسىز كەك، ئىمر – ئىمرىنىڭ تابىسقا جەتۇن دەمەپ، ئوزارا پايدا جەتكىزىپ، تەڭ يىگىلىككە كەنەلۇد ـ نە ابدەن بولادى. ەكى جاق ەكى ەلدىڭ دىپلوماتىيا، ەكونومىكا – ساۋدا، گۇمانىتارلىق سىتسەر، وقۇ – اعارتۇ، علم – تەخنىكا، اۋىل شارۋاشلىعى، ارىيا، زاڭ اتقارۇ، ەسىرتكىگە تىمىم سالۇ، جاساندى زەردە سىياقتى سالالاردا تىلدەسۇدى، سەلبەستىك ورنىستەتۇدى ىلگەرد ـ لەتۇگە ئىيسى. جۇڭگو مەن امەرىكا ەكى ەل ھالقىنىڭ اسرەسە، جاستار مەن ورەندەر سىندى ئىمر بۇنىنىڭ اۋىس – كۇيىس جاساۋىن كەڭەيتۇ ۇشنىن، جۇڭگو جاق ىيىنىڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: الداعى 5 جىلدا امەرىكانىڭ جاستار مەن ورەندەرىنىن ساۋعا، ۇيرەنۇگە ۇسىنىس ەتۇدى قالايدى .

شي جىنپىڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: 100 جىلدىق نىزدەنىس جاساۋ جانە ۇرتىس كۇرەس جۇرگىزۇ ارقىلى جۇڭگو وزىنە ۇبلەسەتىن دامۇ جولىن تاپتى، جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسىزاماندىرۇ ارقىلى جۇڭخۇا ۇلتىنىڭ ۇلى گۇلدەنۇن جاپپاي ىلگەرلەتۇدە . ئىمز نىتھاقناسا كۇرەس جۇرگىزۇگە كۇش سالپ، ئىمر مىلليارد 400 مىللىيونان استام جۇڭگولقنىڭ وسىزامان ـ دانتۇعا بىرگە بەت الۇنسا مۇمكىندىك جاساۋدامىز . ئىمز بىرگە بايۇعا كۇش سالپ، اربىر جۇڭگولقنىڭ تۇگەلدەي تاماشا تۇرمىس كەشىرۇنە مۇمكىندىك جاساۋدامىز . ئىمز جاپپاي دامۇعا كۇش سالىپ، ادامنىڭ زاتىنق جانە رۇحانى دۇنيەسىنىڭ بىردەي بايۇننا مۇمكىندىك جاساۋدامىز . (جالعاسى 3 – بەتتە)

(باسى 1 – بەتتە)

ئۇشنىشى، ئوزارا ئىيمىدى سەلبەستىكتى بىرگە ىلگەرلەتۇ . جۇڭگو مەن امەرىكانىڭ كوپتەگەن سالالاردا كەڭ كولەمدى ورتاق مۇددەسى بار، بۇلار ەكونومىكا – ساۋدا، اۋىل شارۋاشلىعى سىياقتى ئداستۇرلى سالالاردى دا، كلىمات وزگەرىسى، جاساندى زەردە سىياقتى جاڭادان گۇلدەنگەن سالالاردى دا قامىتىدى . قازىرگى جاعدايدا، ەكى ەلدىڭ ورتاق مۇد ـ دەسى ازايغانى جوق، قايتا اناعۇرلم كوبىيە ئتۇستى . ەكى جاق دىپلوماتىيا، ەكونومىكا، فىنانس، ساۋدا سىتسەرى، اۋىل شارۋاشلىعى سىياقتى سالالاردا قالىپنا كەلگەن نەمەسە ورنانغان مەھلىزىمەردەن تولقى، ويداعە ـ داي پايدالانىپ، ەسىرتكىگە تىمىم سالۇ، ئدلىيا – زاڭ اتقارۇ، جاساندى زەردە، علم – تەخنىكا سىياقتى سالالاردا سەلبەستىك ورنىستەتۇى كەرەك .

ئورتىنىشى، ئىرى ەلدىك جاۋاپكەرشە ـ لىكتى بىرگە ارقالاۋ . ادامزات قوعامى ئدوپ كەلىپ وتىرغان اۋرەشىلىكتەردى شەشۇ ئىرى ەلدەر سەلبەستىگىنە ايرىلا ەلايدى. جۇڭگو مەن امەرىكا وزگەلەرگە ۇلگى كورسەتىپ، ھا ـ لىقارالىق جانە ئىمرلىك ماسەلەلەردەگى سايد ـ كەسۇدى، سەلبەسۇدى كۇشەيتىپ، دۇنيە جۇ ـ زىنە اناعۇرلم كوپ اللۇمەتتىك ونەندەر ازىر ـ لەۋى كەرەك. ەكى جاق العا قوبىعان باستانما ـ لار ئوزارا اشىق ۇستالۇى كەرەك ئارى ونى سايكەستىرىپ، ئتۇبىلىستىرىپ، بىرىككەن كۇش قالىپتاستىرىپ، دۇنيە ئجۇزىن باقىمقا كە ـ نەلۇتۇگە بولادى .

بەسىنىشى، گۇمانىتارلىق اۋىس – كۇيىستى بىرگە جەبەۋ . ەكى ەلدىڭ كەزەكشى ۇشاق سانىن كوپەيتۇ، ساياحات سەلبەستىگىن جەبەۋ، جەرگىلىكتى ورنىداردىڭ بارىس – كەلىسىن كەڭەيتۇ، وقۇ – اعارتۇ، مۇگەدەك ـ تىرە سىتسەرى سەلبەستىگىن كۇشەيتۇ ارقىلى گۇمانىتارلىق اۋىس – كۇيىسكە كەدەرگى بولاتىن ۇنامسىز فاكىتورلاردى ازايىتىپ، ەكى ەل ھالقىن كوپىرەك بارىس – كەلىس جاساۋ ـ عا، كوپىرەك قارىم – قاتناسى جاساۋعا شابىتە ـ تاندىرۇ جانە ونى قولداۇ، جۇڭگو – امەرىكا قارىم – قاتناسىنىڭ اقاۋسىز دامۇ نەگىزىن بە ـ كەمدەۋ كەرەك .

شي جىنپىڭ تىايۋان ماسەلەسىندەگى پرىنسىپتىك تۇرىغىنى شىكەرلىمەي بايانداپ، بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: تايۋان ماسەلىسى باستان – اياق جۇڭگو – امەرىكا قارىم – قاتنا ـ سىنداعى ەڭ ماڭغزىدى، ەڭ سەزىپتال ماسەلە . جۇڭگو جاق امەرىكا جاقىتڭ بايى ارالىنداعى دىدارلاشۇداعى قاتىستى بەلسەندى پوزىتسىياسە ـ نا ئمان بەرەدى. امەرىكا جاق «تايۋاندى دەربەستەندىرۇدى» قولداماۋ پوزىتسىياسىن ناقتى ارەكەتتە اىگىلەپ، تايۋاندى قارۇلاند ـ دىرۇدى توقتاتىپ، جۇڭگونىڭ بەيىت جولىەن بىرلىككە كەلۇىن قولداۋعا ئىيسى . جۇڭگو تۇبىنىدە بىرلىككە كەلەدى ئارى، ئسوزسىز، بىرلىككە كەلەدى .

شي جىنپىڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: امەرىكا جاق ەكسىپورتقا شەكسەنمە قويۇ، قارجى قوسۇدى تەكسەرۇ، سىڭار جاقىى جازالاۋ جاق ـ تارىندا ۇزدىكىسىز جۇڭگوغا باعىتتالغان شارالار قولدانپ، جۇڭگو جاقنىڭ ورنىدى مۇددەسىنە اۋىر زىان جەتكىزدى. جۇڭگونىڭ دامۇنا جا ـ ڭالق اشۇ ارقىلى دەم بەرىلەدى، جۇڭگونىڭ علم – تەخنىكاسىن قىسپاققا اللۇ دەگەنىنىڭ ئوزى جۇڭگونىڭ جوعارى ساپالى دامۇىن شاۋجايلاپ، جۇڭگو ھالقىن دامۇ ۇقىق – مۇد ـ دەسىنەن ماقۇرم ەتۇ دەگەن ئسوز. جۇڭگو ـ نىڭ دامىپ زورايۇنىنىڭ شكى لوگىكاسى بار، ونى سىرتقى كۇش بوگەي ەلايدى. امەرىكا جاقىتڭ جۇڭگو جاق ئىجتى قاداعالاپ وتىر ـ عان سىتسەرگە مۇقيات مامىلە جاساپ، ارە ـ كەت قولدانىپ، سىڭار جاقىى جازالاۋدى

كۇشنىن قالدىرىپ، جۇڭگو كاسىپورنىدارىنا ئادىل، تۇرا، كەمسىتپەيتىن ورتا ازىرلەۋىن ۇمىت ەتەمىز .

بايدەن شي جىنپىڭنىڭ ۇسىنىس بويىنشا امەرىكاعا كەلىپ امەرىكا – جۇڭگو مەملەكەت باسشىلارىنىڭ دىدارلاشۇنىنا قاتناسقاندىغىن قىزۇ قارىسى الاتىنىدىغىن ئىبلدىردى . بايدەن مىننانى ئىبلدىردى: بىلىنر مەن ئتوراعا شي جىنپىڭمەن بىرگە بايى ارالىندا ماڭغزىدى دىدارلاشۇ وتكىزگەن ەدىم. سان – فرانسىسكو جۇڭگولققتارىدىڭ اياغى ەڭ الدىمەن جەتكەن امەرىكا جەرى، امەرىكا مەن جۇڭگو «بىرلەس ـ كەن مەملەكەتتەر ۇيىمىنىڭ ۇستاۋىنا» قول قويۇعا بىرگە قاتناسقان جەر، سونداي ـ اق امەرىكا مەن جۇڭگو ەڭ رەتەدە دوسى قالا قۇرىعان جەر . بۇگىن ئىبىزدىڭ سان – فرانسىسكودا تاغى دا بەتپە – بەت دىدارلانە ـ ئۇمىز ەرەكشە ماڭغزىدى مانگە يە، مەن بايى ارالىنداعى دىدارلاشۇ نەگىزىندە نىڭ ورتاق تانىمعا جانە جەتىستىككە قول جەتكىزۇدى ۇمىت ەتەمىن .

بايدەن مىنانى ئىبلدىردى: مەن باستان – اياق امەرىكا – جۇڭگو قارىم – قاتناسى – دۇنيە جۇزىنىدەگى ەڭ ماڭغىزدى ەكى جاقىى قارىم – قاتناس، امەرىكا مەن جۇڭگونىڭ قاق ـ تىغىسىنان ساقتانۇعا كەلەبەيدى مەمەس، ورنىقتى جانە دامىعان جۇڭگو امەرىكا مەن دۇنيە ئجۇ ـ زىنىڭ مۇددەسىنە ۇبلەسەدى، جۇڭگو ەكو ـ نوميكاسىنىڭ ارتۇى امەرىكاعا پايدالى، دۇنيە جۇزىنە دە پايدالى دەپ قىزاراپ كەلەمىن. امەرىكا – جۇڭگو قارىم – قاتناسىنىڭ ورنىقتە ـ لىقتى ساقتاۋى، قاقىغىسىنان ساقتانىپ، الاۋىز ـ دىقتى مەڭگەرۇ ئارى ەكى جاقىتڭ مۇددەسى ـ نە ۇبلەستەن سالالاردا سەلبەستىك ورنىستەتۇ ەكى ەلدىڭ وزدەرى جانە بىرگە ئدوپ كەلىپ وتىرغان ماسەلەلەرگە اناعۇرلم ويداعىداي توتەپ بەرۇنە پايدالى . مەن بايى ارالىنداعى دىدارلاشۇدا بەرىكەن بەس ۋادەمدى قايتالاي دارىپتەگىم كەلەدى، ياغىي: امەرىكا جاڭا قىرغى قاپاق سوعىستى قاراستىرمايدى، جۇڭ ـ گوننىڭ ئتۇزىلىسىن وزگەرتۇدى قاراستىرمايد ـ دى، وداق قاتناسىن كۇشەيتۇ ارقىلى جۇڭگو ـ عا قارىسى تۇرۇدى قاراستىرمايدى، ”تايۋاندى دەربەستەندىرۇدى“ قولدامايدى، جۇڭگو مەن قاقىغىسۇ نىيەتى جوق. امەرىكا مەن جۇڭگو ـ نىڭ ەكونومىكاسى ئىمر – بىرىنە سۇبەنەدى، امەرىكا جۇڭگونىڭ دامۇىن، بايۋىن قۇانا قۇپ الادى، جۇڭگونىڭ دامۇىن قىسپاققا اللۇدى، شاۋجايلالۇدى قاراستىرمايدى، جۇڭگو مەن ”بايلانىستى ئۇرۇدى“ قاراستىرمايدى. امەرىكا جاق ئىمر جۇڭگو ساياساتىنا تاباندى بولادى، ەكى جاقىتڭ تاراۋلارنىڭ، جىكتە ـ رىنىڭ كەڭەس ورنىستەتۇىن قارىسى اللدى، ۇزدىكىسىز جۇڭگو جاقپەن اشىق، بۇكپەسىز بايلانىستى ساقتاپ، تۇسىنىستىكى ارتتىرىپ، اعات تۇسىنىكتەن ساققانىپ، الاۋىزدىقتى مەڭگەرىۇدى قالايدى. امەرىكا جاق جۇڭگو جاقپەن ەكونومىكا – ساۋدا قارىم – قاتناسىن ۇزدىكىسىز دامتىپ، كلىمات وزگەرىسى، ەسىرتكىگە تىمىم سالۇ، جاساندى زەردە سىياقتى ماڭغزىدى سالالاردا سەلبەستىكتى كۇ ـ شەيتىپ، ەكى ەلدىڭ تىكە ۇشانتىن كەزەكشى ۇشاقىى كوپەيتۇن قۇانا قۇپ الپ، وقۇ – اعارتۇ، علم – تەخنىكا اۋىس – كۇيىسىن جانە ادامداردىڭ بارىس – كەلىسىن كەڭەيتۇ ـ دى قالايدى .

ەكى ەلدىڭ مەملەكەت باسشىلارى ەكى جاقىتڭ جۇمىس توبىنىڭ بايى ارالىنداعى دىدارلاشۇدان بەرى جۇڭگو – امەرىكا قارىم – قاتناسىنىڭ جەنەكشى پرىنسىپىن تالقلاپ تۇ ـ راقتاندىرۇ جولىنداعى قۇلىشىنىستارىن قۇپتاپ، ئوزارا قۇرمەت ەتپ، بەيىت قاتار تۇرىپ، بايلانىستى ساقتاپ، قاقىغىسىنان ساققانپ، «بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمىنىڭ

ۇستاۋىنا» بويىسۇنىپ، ورتاق مۇددەسى بار سالالاردا سەلبەلەستىك ورنىستەتپ، ەكى جاقىتڭ قارىم – قاتناسىنداعى باسەكە فاك ـ تورلارىن جاۋاپكەرشلىكپەن مەڭگەرۇدى باسا دارىپتەدى . ەكى ەلدىڭ مەملەكەت باىس ـ شىلارى ەكى جاقىتڭ جۇمىس تويپتارىنىڭ وسى جوينىدە ۇزدىكىسىز تالقى جۇرگىزۇىن قارىسى الاتىنىدىقتارىن ئىبلدىردى .

ەكى ەلدىڭ مەملەكەت باسشىلارى جۇڭگو مەن امەرىكانىڭ ار سالاداعى كەڭەسى مەن سەلبەستىگىن ىلگەرلەتۇگە جانە كۇ ـ شەيتۇگە قوسىلدى، بۇل مىنالاردى قامىتىدى: جاساندى زەردە سالاسىندا ۇكىمەت ارالىق كەڭەس ورناتۇ؛ جۇڭگو مەن امەرىكانىڭ ەسىرتكىگە تىمىم سالۇ سەلبەستىگى قىزمەت گرۇپپاسىن قۇرىپ، ەسىرتكىگە تىمىم سالۇ سەل ـ بەستىگىن ورنىستەتۇ؛ نەڭدىك جانە قۇرمەت نەگىزىندە ەكى ارىميانىڭ جوعارى جىكتەگىلە ـ رىنىڭ بايلىنىسن، جۇڭگو، امەرىكا مەملەكەت قورعانىس مىنىستىرلىكتەرىنىڭ قىزمەتتىك دىدارلاشۇىن، جۇڭگو مەن امەرىكانىڭ نەئىمز ـ دەگى اسكەرى سىتەر ھاۋىپسىزدىك كەڭەس مەھلىزىمى ئىمجىلىسىن قالىپنا كەلتىرۇ، جۇڭگو، امەرىكا ارىميالارنىڭ سوعىس رايونى باسشىلارى ارا سويلەسۇىن وتكىزۇ؛ كەلەر جىلدىڭ باسىندا كەزەكشى ۇشاقتاردى ونان ارى كوپ مولشەردە ارتتىرۇعا قوسىلۇ؛ وقۇ – اعارتۇ، وقۇشىلار، جاستار، مادەنىيەت، دەنە تارىبە جانە ساۋدا – ونەركاسىپ سالاسىنداعى اۋىس – كۇيىستى كەڭەيتۇ، ت.ب .

ەكى ەلدىڭ مەملەكەت باسشىلارى قا ـ زىرگى شەشۇشى 10 جىلدا جۇڭگو مەن امەرىد ـ كانىڭ كلىمات داىدارىسىنا جەدەل قۇلىشنا توتەپ بەرۇنىنىڭ ماڭغزىدىلىغىن باسا دارىپتەپ، ەكى ەلدىڭ كلىمات ەرەكشە ەلشلىەرىنىڭ تا ـ ياۋدا بەلسەندى تالقى ورنىستەتۇىن قارىسى الا ـ تىنىدىغىن ئىبلدىردى . بۇل مىنالاردى قامىتىدى: 2020 – جىلدارداى ەل شىنىدەگى لاستاۋشى زاتتاردىڭ شىعارىلۇىن ازايتۇ ارەكەتى، بىرلەس ـ كەن مەملەكەتتەر ۇيىمىنىڭ كلىمات وزگەرىسى جوينىدەگى دۇباي جىينالىسىنىڭ (COP28) ئساتتى ۇتۇىن بىرگە ىلگەرلەتۇ، جۇڭگو مەن امەرىكانىڭ 21 – عاسىردىڭ 20 – جىلدا ـ رىندا كلىمات ارەكەتىن كۇشەيتۇ قىزمەت گرۇپپاسىنىڭ جۇمىسىن باستاۋ ارقىلى ناقتى كلىمات ارەكەتتەرىن جەدەلدەتۇ .

كەڭەستەن كەيىن بايدەن شي جىنپىڭگە ارناپ تۇسكى قوناعاسى بەردى . ەكى ەلدىڭ مەملەكەت باسشىلارى بىرگە كوڭىل ئبولپ وتىرغان پالەستىنا – يزراىل قاقىغىسى سىياقتى ھالقارالىق جانە ئىمرلىك ماسەلەلەر جوينىدە پىكىر اۋىستىردى .

بايدەن تاغى شي جىنپىڭدى فىلسولى شارۋا قوجالغىندا سەيىلدەۋگە ۇسىنىس ەتتى ئارى شي جىنپىڭدى اۋتونوكولىككە وتىراتىن جەرگە دەيىن ئوزى شىعارىپ سالپ، قوش ايتتى .

وسى رەتكى دىدارلاشۇ بەلسەندى، جان – جاقىى، اسا سىندارلى جاعدايدا ئوتىپ، جۇڭگو – امەرىكا قارىم – قاتناسىن جاقسارتۇ ـ عا جانە دامتۇشا ايقىن بەتالىس كورسەتپ بەردى . سان – فرانسىسكو جۇڭگو – امەرىكا قارىم – قاتناسىن ورنىقتىرۇدىڭ جاڭا باستاۋ تۇيىنىنە اينالۇى ئىيسى . ەكى ەلدىڭ مەملە ـ كەت باسشىلارى ەكى جاقىتڭ جۇمىس تويپتا ـ رىنا بايى ارالىنداعى دىدارلاشۇ ورتاق تانىمىن ويداعىداي تىياناقتاندىرۇ نەگىزىندە وسى رەتكى دىدارلاشۇدا قول جەتكەن جاڭا نىسانا ـ لارعا دەر كەزىندە ىلەسۇدى جانە ونى تىياناق ـ تاندىردۇدى تاپسىردى . ەكى ەلدىڭ مەملەكەت باسشىلارى ۇنەملىك بايلانىستى ۇزدىكىسىز ساقتاۋعا قوسىلدى .

ساي چى، ۋاڭ ي جوعارداعى قىمىلدار ـ عا قاتناستى .